

Spis treści:

■ Aktualności

- **Możliwość ekodotacji dla osób fizycznych** 1
- **Opłata za odbiór odpadów – projekt założeń do nowej ustawy został przyjęty** 2
- **Kara za zrzucanie surowych ścieków** 3
- **Usunięcie azbestu może być dofinansowane przez gminę** 4
- **Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – projekt zmian** 4

■ Porady prawne

- **Naliczanie opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji** 5
- **Opłaty eksploatacyjne – projekt rozporządzenia** 8

■ Temat numeru

- **Jak sfinansować zakup kolektora słonecznego?** 10

■ Finanse

- **Kto pierwszy po dodatkowe środki europejskie?** 12
- **Nabór wniosków w 2011 roku w ramach instrumentu finansowego LIFE+** 14
- **OZE – III nabór wniosków** 15
- **GIS – zapowiedź kolejnego konkursu** 15

■ Pytania i odpowiedzi

 16

■ Wykaz zmian w prawie

 16

§ Aktualności

Możliwość ekodotacji dla osób fizycznych

Sejm przyjął nowelizację Ustawy – Prawo ochrony środowiska. 21 października została ona rozpatrzona przez Senat.

Celem nowelizacji jest stworzenie możliwości finansowania z budżetów gmin i powiatów przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowanych przez podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych, w szczególności: osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne oraz przedsiębiorców, jak również jednostki sektora finansów publicznych, będące gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi, poprzez wprowadzenie instrumentu finansowania w postaci dotacji celowej.

✓ WAŻNE!

Podmioty te utraciły prawo otrzymywania ekodotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego z dniem 1 stycznia 2010 r. w wyniku przyjętej 20 listopada 2009 r. zmiany Ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Na mocy tej ustawy zlikwidowano powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, których środki przeszły do dyspozycji odpowiednio starostów i wójtów (burmistrzów lub prezydentów miast). Zgodnie z Ustawą o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. nie jest możliwe udzielanie dotacji ze środków budżetów gmin pochodzących z opłat i kar środowiskowych bezpośrednio osobom fizycznym.

Senat wprowadził 1 poprawkę do ustawy

Bodźcem inicjującym wiele przedsięwzięć, realizowanych najczęściej przez osoby fizyczne, związanych m.in. z modernizacją systemów grzewczych (zakupy pieców gazowych, pieców z podajnikiem czy kolektorów słonecznych), budową przydomowych oczyszczalni ścieków oraz utylizacją azbestu, była możliwość otrzymania wsparcia finansowego.

Szanowni Państwo!

Z radością przekazuję w Państwa ręce listopadowy numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach informujemy m.in. o proponowanych zmianach Ustawy – Prawo ochrony środowiska w zakresie możliwości finansowania podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych.

Polecam również artykuł z działu Porady prawne, omawiający opłaty za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji.

Tematem numeru jest zakup kolektorów słonecznych i możliwości jego sfinansowania.

W dziale Finanse informujemy o rozdziale dodatkowych środków dla regionów w przyszłym roku. Przedstawiamy także wiadomości dotyczące nowych naborów wniosków.

Zachęcam do zapoznania się z pozostałymi artykułami. Wierzę, że infor-

macje zawarte w tym numerze spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Podgórska

Anna Podgórska
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: podgorska@dashofer.pl
tel. (22) 559 36 43

Zniesienie z dniem 1 stycznia 2010 r. możliwości uzyskania dotacji ze środków budżetów jednostek samorządu terytorialnego, pochodzących z opłat i kar środowiskowych, przez te podmioty spowodowało, że wiele przygotowywanych do realizacji projektów zostało wstrzymanych. W zaistniałej sytuacji podmioty realizujące te inwestycje poniosły

znaczne koszty, zaś gminy i powiaty nie mają możliwości skierowania do nich środków finansowych, uzyskanych w okresie od 1 stycznia 2010 r. do dnia wejścia w życie nowych przepisów.

Na posiedzeniu 21 października 2010 r. Senat rozpatrzył Ustawę o zmianie ustawy – Prawo ochrony

środowiska, wprowadzając do jej tekstu jedną poprawkę. Uznał za konieczne umożliwienie finansowania przedsięwzięć w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z dochodów budżetów powiatów i gmin uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. ■

Redakcja

Aktualności

Opłata za odbiór odpadów – projekt założeń do nowej ustawy został przyjęty

Rada Ministrów przyjęła przygotowany przez Ministerstwo Środowiska projekt założeń do Ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Gmina będzie pobierała od wszystkich jednakową opłatę za odpady tak, jak dziś za wodę i ścieki.

Zgodnie z projektem to gmina przejmie obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych z mocy ustawy. Zostaną ustanowione jednolite zasady finansowania odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie całego kraju.

Wdrożenie projektu pozwoli skutecznie uporządkować gospodarkę odpadami komunalnymi.

Przeprowadzanie przetargów na odbiór odpadów będzie należało do gmin. One również będą gospodarowały środkami pochodzącymi z opłat pobieranych od mieszkańców za odpady, a także będą egzekwowały odpowiednią jakość usług od firm (odpowiednie zagospodarowanie odpadów zgodne z prawem).

Opłaty za odbiór odpadów

Po przejściu przez gminy „władztwa” nad odpadami, system będzie finansowany głównie z opłat pobieranych od właścicieli nieruchomości. Opłata będzie uwzględniała koszty:

- odbierania,
- transportu,
- zbierania,
- odzysku, w tym recyklingu,

➤ unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z obowiązującą hierarchią postępowania z odpadami.

Mieszkańcy nadal będą musieli płacić za odbiór śmieci. Opłata ta będzie uiszczana do gmin tak, jak obecnie jest to czynione za wodę czy ścieki. Z mieszkańców zostanie zdjęty obowiązek samodzielnego podpisywania umów z firmami odbierającymi odpady i przeniesiony na gminy. Zmiana ta nie wpłynie automatycznie na wzrost cen.

W gminach, w których już wprowadzono zarządzanie odpadami komunalnymi przez samorząd, ceny utrzymują się na dotychczasowym poziomie lub spadają. Wzrasta też ilość odbieranych odpadów komunalnych (od 30 do 50%). Jedna, stała

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, adwokat. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPiA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Współpracownik firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBİKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

stawka opłaty dla każdego mieszkańca ma spowodować, że wywożenie śmieci do lasu stanie się nieopłacalne.

O ostatecznej wysokości opłaty za zagospodarowanie odpadów zadecydują wyniki przetargów prowadzonych przez gminy. Na wysokość stawki będą miały wpływ m.in. takie czynniki, jak jakość i skuteczność przetargów prowadzonych przez gminy oraz ogólna sytuacja gospodarcza na rynku zagospodarowania odpadów, np. ceny surowców wtórnych.

Dofinansowanie

Do tej pory funkcjonował system, gdzie o losie odpadów decydowały prywatne firmy. W tym czasie powstało mało inwestycji, które mogłyby zapewnić odzysk i recykling odpadów.

Wynikało to z faktu, że wielu przedsiębiorców wybierało najtańsze rozwiązanie – wywóz odpadów na składowisko. W nowym systemie gminy, dysponując strumieniem odpadów, zyskują możliwość wnioskowania o środki unijne na tworzenie nowych instalacji do zagospodarowania odpadów. Będą też mogły

tworzyć inwestycje w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

Kary pieniężne

Administracyjne kary pieniężne mają pełnić rolę narzędzia motywującego do realizacji postanowień ustawy.

Zgodnie z projektem złożeń ma zostać wprowadzony obowiązek składania sprawozdań z realizacji powierzonych zadań zarówno dla marszałków województw, gmin, jak i przedsiębiorców odbierających odpady komunalne. Za przekazanie sprawozdania nierzetelnego lub nie w terminie, nakładane będą administracyjne kary pieniężne.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska będzie mógł nałożyć na gminę karę w przypadku:

- Niezapewnienia przez gminę osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania. Kara naliczana będzie za każdą tonę odpadów komunalnych, przekraczających poziomy określone w rozporządzeniu w wysokości równowartości opłaty za składowanie tych

odpadów;

- Niedopełnienia obowiązków sprawozdawczych określonych w ustawie, kara będzie wynosić 500 złotych za każdy dzień opóźnienia.

Wójt, burmistrz lub prezydent będzie mógł nałożyć karę na przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w sytuacji, gdy przedsiębiorca:

- miesza selektywnie zebrane odpady komunalne ze zmieszanyimi odpadami komunalnymi (10-50 tys. zł),
- transportował odpady do instalacji niewskazanej w uchwale w sprawie realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (pierwszy ujawniony przypadek 0,5 do 2 tys. zł),
- przekazał nierzetelne sprawozdanie (10 tys. zł),
- przekazał sprawozdanie z realizacji zadań, w terminie innym, niż ustalony (100 zł/każdy dzień zwłoki).

Nowe przepisy mają obowiązywać od 2011 roku. ■

Redakcja

§ Aktualności

Kara za zrzucanie surowych ścieków

Wylewając surowe ścieki do rzek, łamane jest polskie prawo i unijne normy. Kto nie przestrzega przepisów, musi zapłacić karę. Do tej pory samorządy jednak korzystały z odroczenia podwyższonych opłat za korzystanie ze środowiska. Z dniem 31 grudnia upływa termin odroczeń. Aby uniknąć płacenia ogromnych kar przez samorządy, ma zostać zmienione prawo.

Miastom, które łamią przepisy chroniące środowisko i wylewają surowe ścieki do rzek, grożą gigantyczne kary – tzw. podwyższone

opłaty środowiskowe. Sankcje nakładane są przez urzędy marszałkowskie. Jednak w przypadku osiągnięcia efektu, mogą zostać anulowane. Od kilku lat samorządy budują oczyszczalnie ścieków i kanalizacje, dzięki czemu udało im się zawiesić płacenie podwyższonych opłat.

✓ WAŻNE!

Termin odroczenia upływa z dniem 31 grudnia. W przypadku niedotrzymania przez gminę terminu wyposażenia aglomeracji w oczyszczalnię ścieków, warunkującą osiągnięcie odpowiedniego efektu ekologicz-

nego przez podmiot odprowadzający ścieki do środowiska wodnego, gmina ponosi podwyższone o 500% opłaty za odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

W 121 miastach Polski nie udało się wprowadzić unijnych norm. W najgorszej sytuacji znalazła się Warszawa. Stolica jest w trakcie budowy największej oczyszczalni w Polsce, ale na jej dokończenie potrzeba jeszcze przynajmniej 2 lat. Za niespełnienie unijnych wymogów Warszawa będzie musiała zapłacić 1,4 mld zł. Taka kara może uniemoż-

liwić dokończenie budowy i spowodować wzrost cen za wodę i ścieki nawet kilkunastokrotnie.

Zmiany w prawie

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przygotował właśnie aktualizację Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Zgodnie z jego założeniami samorządy, które są w trakcie budowy oczyszczalni, znowu otrzymają odroczenie kary. Do końca roku jednak zostało mało czasu, a proces legislacyjny długo trwa.

Posłowie również dostrzegli problem i postanowili ratować samorządy przed ogromnymi karami. Chcą znowelizować Ustawę – Prawo ochrony środowiska. Proponowane zmiany mają wydłużyć czas na wykonanie inwestycji ujętych w „Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych” w ten sposób, aby usunąć przyczyny ponoszenia podwyższonych opłat lub kar administracyjnych.

Regulacje te zagwarantują dalszą realizację procesu inwestycyjnego w zakresie odprowadzania i oczysz-

czania ścieków z wymogiem, aby inwestycja taka była zrealizowana w terminie do końca 2015 r. Aby zdyscyplinować inwestorów w dążeniu do szybkiego zakończenia inwestycji, nowelizacja zakłada również konieczność prezentowania właściwemu organowi programu inwestycyjnego wraz z harmonogramem realizacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem etapów jego realizacji, nie dłuższych niż 6 miesięcy. ■

Redakcja

§ Aktualności

Usunięcie azbestu może być dofinansowane przez gminę

Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach wyjaśnia, że gmina może dofinansować z budżetu usunięcie azbestowej elewacji z budynków osób fizycznych.

Z dniem 1 stycznia 2010 roku przestały istnieć gminne i powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Uniemożliwiło to otrzymywanie dotacji z budżetu gminy dla osób fizycznych. Jak wyjaśnia Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach, działania typu usuwanie azbestowej elewacji z budynków osób fizycznych może być dofinansowane przez samorząd. Finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska, których rea-

lizacja należy do zadań własnych gminy, odbywać się będzie bezpośrednio z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

✓ WAŻNE!

Zgodnie z art. 221 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje stosowną uchwałę, dotyczącą trybu udzielenia dotacji, sposobu jej rozliczenia oraz kontroli wykonania zleconego zadania.

Gmina może dofinansować z budżetu zadania związane z ochroną środowiska, w tym likwidację elewacji azbestowych z budynków osób fizycznych lub wspólnot mieszkaniowych, ze względu na to, iż zadania te mieszczą się w katalogu zadań określonych w art. 400a w związku z art. 403 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Redakcja

§§ Aktualności

Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – projekt zmian

Do 19 listopada można zgłaszać uwagi do projektu Ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz niektórych innych ustaw.

Celem nowelizacji ustawy jest wyeliminowanie „szarej strefy” w przetwarzaniu pojazdów wycofanych

z eksploatacji oraz w pełni transponowanie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji. Tego typu odpady mają być w całości kierowane do legalnie działających stacji demontażu, do miejsc, w których zapewnione będzie ich przetworzenie, bezpieczne dla śro-

dowiska i zgodne z prawem.

Brak opłaty za wprowadzanie pojazdu na terytorium kraju

Jedną z głównych zmian jest rezygnacja z wnoszenia opłaty w wysokości 500 zł. Obecnie wprowadzający

pojazd, który nie zapewnia sieci, oraz podmiot niebędący przedsiębiorcą, który dokonuje wewnątrzwspólnotowego nabycia lub importu pojazdu, jest zobowiązany do wniesienia opłaty w wysokości 500 zł od każdego pojazdu wprowadzonego na terytorium kraju.

Opłata ta była pobierana w związku z dużym napływem pojazdów zza granicy, wprowadzanych przez indywidualne podmioty i przekazywana była m.in. na działania związane ze zbieraniem i demontażem pojazdów ze względu na konieczność stworzenia i rozwoju systemu przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Opłata produktowa

Kolejną zmianą jest wprowadzenie przepisów dotyczących opłaty produktowej dla przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu, w przypadku nieosiągnięcia wymaganych przepisami poziomów odzysku i recyklingu.

Opłaty naliczane są w przypadku, gdy poziomy odzysku i recyklingu pojazdów nie zostały osiągnięte w ciągu 2 kolejnych lat, a jeżeli nie zostały one osiągnięte w roku kolejnym, cofnięciu ulega decyzja w zakresie gospodarki odpadami, wymagana w związku z prowadzeniem stacji demontażu.

WAŻNE!

Opłatę produktową oblicza się jako iloczyn stawki opłaty i brakującej masy

odpadów wymaganej do osiągnięcia poziomu odpowiednio odzysku i recyklingu odpadów, pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Wpływy z tytułu opłaty produktowej w wysokości 5% będą stanowiły dochody budżetu samorządu województwa.

Dopłaty do demontażu

Proponuje się również rezygnację z dopłat do demontażu pojazdów przekazywanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu.

Kary pieniężne

Zaproponowano ponadto wprowadzenie kar pieniężnych zamiast kar grzywny, w przypadku niezłożenia zawiadomienia o podjęciu działalności w zakresie produkcji, importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia pojazdów, natomiast w przypadku złożenia zawiadomienia zawierającego fałszywe dane, będą stosowane kary grzywny.

Mają zostać wprowadzone również wysokie kary pieniężne za zbieranie pojazdów wycofanych z eksploatacji przez podmioty nieprowadzące punktu zbierania pojazdów lub stacji demontażu – od 10 000 do 100 000 zł. Umożliwi to IOŚ skuteczniejsze ograniczenie działalności takich podmiotów (najczęściej podej-

rzanych również o prowadzenie nielegalnego demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji) w przypadku, gdy niemożliwe jest udowodnienie prowadzenia demontażu pojazdów.

Kara pieniężna przewidziana w Ustawie o odpadach wydaje się niewystarczająca w przypadku ujawnienia dużej liczby zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji (nawet kilkadziesiąt do kilkuset sztuk uszkodzonych pojazdów).

Wprowadzający pojazdy, który wbrew przepisom nie składa zawiadomienia o podjęciu działalności w zakresie produkcji, importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia pojazdów, podlega karze pieniężnej.

WAŻNE!

Kara wymierzana jest w wysokości 150 zł za każdy dzień zwłoki w związku z niedopełnieniem obowiązków. Wysokość kary pieniężnej ustala się na dzień wydania decyzji, w przypadku dalszego nieskładania zawiadomienia, ustala się kolejną karę pieniężną.

W przypadku dobrowolnego złożenia zawiadomienia przez wprowadzającego pojazdy, kara ulega zmniejszeniu o 75%. Karę wymierza w drodze decyzji Główny Inspektor Ochrony Środowiska. ■

Redakcja

Porady prawne

Naliczanie opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji

Wielu budujących, chcąc wybudować nieruchomość, powinno dodatkowo uzyskać wyłączenie terenu z produkcji rolnej. Decyzję w tej sprawie wydaje starosta lub prezydent miasta na prawach powiatu. Dopiero, gdy się ją uzyska, grunt w ewidencji gruntów i budynków zostaje przekwalifiko-

wany z rolnego na inwestycyjny. Łączy się to z koniecznością wniesienia wysokich opłat. Płacą je osoby, które uzyskały zezwolenie na wyłączenie gruntów z produkcji rolnej.

Opłaty nalicza starosta lub prezydent. Są dwa rodzaje: jednorazowa

należność i opłaty roczne. W przypadku gruntów leśnych, należy opłacić odszkodowanie za przedwczesny wyręb drzewostanu.

Od 1 stycznia 2010 r. należności i opłaty roczne za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej są określone w formie kwotowej zamiast rów-

nowartości ton ziarna żyta, jak było wcześniej.

Dotyczy to także opłat z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i odpowiedniego zagospodarowania warstwy próchnicznej z lepszych jakościowo gruntów rolnych wyłączanych z produkcji. Opłaty te reguluje Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych („Ustawa”).

Należność a opłata

Należność to jednorazowa opłata z tytułu trwałego wyłączenia gruntów z produkcji. Opłata roczna to opłata z tytułu użytkowania na cele nierolnicze lub nieleśne gruntów wyłączonych z produkcji, w wysokości 10% należności wyrażonej w tonach ziarna żyta lub w m³ drewna, uiszczaną w razie trwałego wyłączenia – przez 10 lat, a w przypadku nietrwałego wyłączenia – przez okres tego wyłączenia, nie dłużej jednak niż przez 20 lat od chwili wyłączenia tych gruntów z produkcji.

✓ WAŻNE!

Należność pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji.

Odszkodowanie za przedwczesny wyrąb drzewostanu

Wysokość jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu stanowi różnicę między spodziewaną wartością drzewostanu w tzw. wieku rębności, określonym w planie urządzania lasu, a wartością w chwili jego wyrębu. W drzewostanach młodszych, w których nie można pozyskać tzw. sortymentów drzewnych, odszkodowanie to stanowi wartość kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację drzewostanów.

Aktem prawnym, który określa zasady ustalania jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu, jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu (Dz.U. z dnia 4 lipca 2002 r.) (Dz.U.02.99.905).

Rezygnacja właściciela

Właściciel, który w okresie 2 lat zrezygnuje w całości lub w części z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej, otrzymuje zwrot należności, jaką uiszczył, odpowiednio do powierzchni gruntów niewyłączonych z produkcji. Zwrot uiszczonyj należności następuje w terminie do

na nabywcę, który wyłączył grunt z produkcji. Zbywający jest zobowiązany uprzedzić nabywcę o tym obowiązku. W przypadku zbycia gruntów wyłączonych z produkcji, obowiązek uiszczania opłat rocznych przechodzi na nabywcę. Zbywający jest zobowiązany uprzedzić o tym nabywcę.

Stawki

Stawki należności wskazuje ustawa. Są one zróżnicowane w zależności od klasy jakościowej (bonitacyjnej) wyłączanych z produkcji rolnej gruntów ornych i sadów oraz łąk i pastwisk.

A) Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów takich, jak poniżej są następujące:

Grunty orne i sady, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi

Łąki i pastwiska trwałe, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi

klasa	należność (w zł)	klasa	należność (w zł)
wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego			
I	437,175	Ł i Ps I	437,175
II	378,885	Ł i Ps II	361,398
IIIa	320,595	Ł i Ps III	291,450
IIIb	262,305		
wytworzone z gleb pochodzenia organicznego			
IVa	204,015	Ł i Ps IV	174,870
IVb	145,725	Ł V	145,725
V	116,580	Ps V	116,580
VI	87,435	Ł i Ps VI	87,435

trzech miesięcy od dnia zgłoszenia rezygnacji.

Zbycie gruntów

W razie zbycia gruntów, co do których wydano decyzję o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej, a niewyłączonych jeszcze z produkcji, obowiązek uiszczania należności i opłat rocznych ciąży

B) Należność za wyłączenie z produkcji parków wiejskich oraz gruntów pod budynkami i urządzeniami, służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych ustala

- się, jak za grunty pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz grunty pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi.
- C) Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów pod stawami rybnymi oraz za grunty pracowniczych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych, pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi, grunty zrehabilitowane dla potrzeb rolnictwa, grunty torfowisk i oczek wodnych – wynosi równowartość 400 ton ziarna żyta 233,160 zł.
- D) Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntu leśnego bez drzewostanu wynosi:

- 1) w odniesieniu do gruntów rolnych kwoty określone w pkt A;
- 2) w odniesieniu do gruntów leśnych za podstawę ustalenia ceny 1 m³ drewna, stosowaną przy wymiarze podatku leśnego w danym roku.

Możliwość umarzania opłat

Przepisy przewidują możliwość umarzania przez marszałka województwa opłat i należności.

Pierwszy przypadek dotyczy sytuacji, gdy na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego marszałek województwa – w odniesieniu do gruntów rolnych, a dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych – w odniesieniu do gruntów leśnych, a w odniesieniu do obszarów wchodzących w skład

czeniu nie przekracza 1 ha i nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Drugi przypadek dotyczy sytuacji, gdy na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego marszałek województwa może umorzyć również całość lub część należności i opłat rocznych w odniesieniu do gruntów rolnych. Ta sytuacja dotyczy jednak przypadku inwestycji zmierzającej do osiągnięcia celów publicznych, o których mowa w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 10.102.651 ze zm.), przeznaczonej na cele inne niż cele użyteczności publicznej opisane w przypadku pierwszym (a zatem z zakresu oświaty i wychowania, kultury, kultu religijnego oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej, jeżeli inwestycja ta służy zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności, oraz dotyczącej powiększenia lub założenia cmentarza), a także jeżeli obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha i nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Lp.	Typy siedliskowe lasów	Równowartość ceny 1 m ³ drewna w wysokości ogłaszanej przez Główny Urząd Statystyczny
1	Lasy: świeży, wilgotny, łęgowy i górski oraz ols jesionowy i ols górski	2 000
2	Lasy mieszane: świeży, wilgotny i bagienny, wyżynny, górski i ols	1 500
3	Bory mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	1 150
4	Bory: świeży, wilgotny, górski	600
5	Bory: suchy i bagienny	250

Należność i opłaty roczne za wyłączenie z produkcji gruntów leśnych w lasach ochronnych są wyższe o 50% od należności i opłat, o których mowa powyżej.

Kiedy uiszcza się należność i opłatę roczną?

Należność uiszcza się w terminie do 60 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Opłatę roczną uiszcza się w terminie do dnia 30 czerwca tego roku, przyjmując:

parków narodowych – dyrektor parku mogą umorzyć całość lub część **należności i opłat rocznych**, a w odniesieniu do gruntów leśnych również **jednorazowe odszkodowanie** w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu w przypadku inwestycji o charakterze użyteczności publicznej z zakresu oświaty i wychowania, kultury, kultu religijnego oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej, jeżeli inwestycja ta służy zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności, oraz dotyczącej powiększenia lub założenia cmentarza, jeżeli obszar gruntu podlegający wyłączeniu

Jakich gruntów nie dotyczą opłaty?

Obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych, a w odniesieniu do gruntów leśnych również jednorazowego odszkodowania, nie dotyczy wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej na cele budownictwa mieszkaniowego:

- 1) do 0,05 ha, w przypadku budynku jednorodzinnego,
- 2) do 0,02 ha, na każdy lokal mieszkalny, w przypadku budynku wielorodzinnego.

Wyłączenie z produkcji zbiorników wodnych

Zgodnie z art.13 Ustawy przy wyłączeniu gruntów z produkcji w celu budowy zbiorników wodnych należność i opłaty roczne określa się

proporcjonalnie do udziału osób w eksploatacji tych zbiorników.

WAŻNE!

Jeżeli w eksploatacji zbiorników wodnych, przewiduje się udział osób wykorzystujących wodę na cele produkcji rolnej, leśnej, wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach wodnych o mocy zainstalowanej nie większej niż 10 MW lub ochrony przeciwpowodziowej, zawieszają się na 10 lat uiszczenie proporcjonalnej części sumy należności i opłat rocznych.

Proporcjonalną część sumy należności i opłat rocznych ustala się stosownie do udziału tych osób, określonego w dokumentacji technicznej eksploatacji zbiornika, z tym że ustalony w tej dokumentacji przepływ nienaruszalny zalicza się do eksploatacji zbiornika dla potrzeb rolnictwa. Zawieszoną część sumy należności i opłat rocznych umarza się po upływie 10 lat.

W przypadku zmniejszenia udziału osób w eksploatacji zbiornika w okresie 10 lat od rozpoczęcia jego eksploatacji, osoby przejmujące część lub całość tego udziału uiszczają należności i opłaty roczne proporcjonalnie do wielkości przejętego udziału w eksploatacji zbiornika w oparciu o protokół zdawczo-odbiorczy.

Niespełnienie obowiązku

Według obowiązującego art. 14 Ustawy – osoba, która nie wykonała obowiązku zdjęcia i odpowiedniego zagospodarowania warstwy próchnicznej z gruntów rolnych (klas I, II, IIIa, IIIb, III, IVa i IV) oraz z torfowisk wyłączanych z produkcji, musi uiścić za każdy metr sześcienny nieprawidłowo wykorzystanej warstwy próchnicznej opłatę w wysokości odpowiadającej równowartości ceny ziarna żyta, obowiązującej w dniu wydania decyzji

o ustaleniu wysokości opłaty, która wynosi:

- 1) z gleb klasy I i II oraz gleb pochodzenia organicznego – 5 q 291,45 zł;
- 2) z gleb pochodzenia mineralnego, zaliczonych do klas III, IIIa i IIIb – 4 q 233,16 zł;
- 3) z gleb pochodzenia mineralnego, zaliczonych do klas IVa i IV – 3 q 174,87 zł. ■

Paulina Grabowska

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, ze zm.).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu. (Dz.U. z 2002 r. Nr 99, poz. 905).

Porady prawne

Opłaty eksploatacyjne – projekt rozporządzenia

W październiku ukazał się projekt Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawek opłat eksploatacyjnych. Ma ono na celu urealnienie wysokości stawek opłaty eksploatacyjnej i uniknięcie tym samym spadku rzeczywistych wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej przy założeniu stałego wydobycia.

Przedmiotem opłaty eksploatacyjnej zgodnie z przepisami Ustawy – Prawo geologiczne i górnicze jest:

- 1) koncesjonowane wydobywanie kopaliny ze złoża – art. 84 ust. 1 ustawy,
- 2) koncesjonowana działalność inna niż określona w art. 84 ust. 1 – art. 85 ust. 1 ustawy,
- 3) działalność regulowana ustawą, a prowadzona bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – art. 85a ustawy:

- a) polegająca na wydobywaniu kopaliny bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – art. 85a ust. 1,
- b) polegająca na prowadzeniu działalności innej, niż określona w art. 85a ust. 1, bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – art. 85a ust. 3.

WAŻNE!

Koncesjonowania wymaga (art. 2 i 15) działalność gospodarcza w zakresie: poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopaliny, wydobywania kopaliny ze złóż, bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych (z wyjątkiem takiej działalności prowadzonej w odkrywkowych wyrobiskach górniczych).

Prowadzenie działalności bez koncesji lub z naruszeniem jej zasad jest objęte przepisami karnymi (art. 119-127).

Organ koncesyjny

Organem koncesyjnym w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania:

- 1) kopaliny podstawowych, solanek, wód leczniczych i termalnych oraz innych kopaliny leczniczych zaliczonych do kopaliny podstawowych – jest minister właściwy do spraw środowiska,
- 2) pozostałych kopaliny podstawowych i pospolitych – jest wojewoda,
- 3) kopaliny pospolitych, jeżeli jednocześnie spełnione są odpowiednie wymagania:
  - a) obszar zamierzonej działalności nie przekroczy powierzchni

- 2 ha,
b) wydobywanie kopaliny w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³,
c) działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych – jest starosta.

W październiku ukazał się projekt Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawek opłat eksploatacyjnych. Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 84 ust. 4 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.) stanowiącego, iż Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat eksploatacyjnych dla poszczególnych rodzajów kopaliny.

Stawki opłat eksploatacyjnych

Zgodnie z wytycznymi do tego upoważnienia, wysokość stawek nie może być niższa od dolnych granic stawek opłat eksploatacyjnych oraz nie może być wyższa od górnych granic stawek opłat eksploatacyjnych, określonych w załączniku do ustawy. Polską opłatę eksploatacyjną należy zaliczyć do stosunkowo szerokiej grupy opłat płaconych przez przedsiębiorstwa górnicze na rzecz państwowych lub innych właścicieli za prawo eksploatacji zasobów mineralnych.

Opłaty tego rodzaju najczęściej pobierane są w jednej z trzech form:

- 1) opłat za prawo eksploatacji (w Polsce stanowią w całości dochód Skarbu Państwa),
- 2) opłat od ilości lub wagi wydobytych minerałów,
- 3) czynszu za eksploatację terenu.

WAŻNE!

Opłaty tego rodzaju podlegają odliczeniu przy obliczaniu zysków z działalności.

Podmiotem zobowiązanym do wniesienia opłaty jest każdy podmiot wydobywający kopalinę lub prowadzący inną działalność regulowaną Ustawą – Prawo geologiczne i górnicze, niezależnie od tego, czy posiada czy też nie koncesję na taką działalność. Podmiot posiadający koncesję nazywany jest przedsiębiorcą

Stawki opłaty eksploatacyjnej mają charakter kwotowy (dawniej procentowy) lub stanowią tzw. krotności (dla działalności prowadzonej bez koncesji).

WAŻNE!

Stawki zróżnicowane są w zależności od:

- rodzaju pozyskiwanej kopaliny,
- charakteru prowadzonej działalności: wydobywanie kopaliny ze złoża (art. 84 ust. 1), pozostała działalność (art. 85),
- charakteru eksploatacji złoża (eksploatacja kopaliny głównej i towarzyszącej),
- czasu, na jaki koncesja została wydana,
- odrębne stawki dotyczą przypadków działalności prowadzonej bez koncesji lub z naruszeniem zasad koncesji.

Zakres projektowanego rozporządzenia

Projektowane rozporządzenie uwzględni wysokość granic stawek opłat eksploatacyjnych, które zostaną wprowadzone z dniem 1 stycznia 2011 r. Projektowane rozporządzenie ma na celu urealnienie wysokości stawek opłaty eksploatacyjnej i uniknięcie tym samym spadku rzeczywistych wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej przy założeniu stałego wydobywania.

W projektowanym rozporządzeniu cel ten osiągnięto, dokonując przeliczenia jednostkowych stawek

opłaty eksploatacyjnej dla wszystkich rodzajów kopaliny określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2008 r., stosownie do średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2009 r. oraz średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowanego w ustawie budżetowej na 2010 r.

Obowiązujące w 2009 r., a wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2008 r., stawki opłaty eksploatacyjnej zostały zwiększone o faktyczny średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2009 r., ogłoszony komunikatem Prezesa GUS z dnia 14 stycznia 2010 r., w wysokości 103,5%, i następnie zaokrąglone w górę do pełnych groszy, zgodnie z zasadą zaokrąglania ustawowych granic stawek.

Następnie tak otrzymane stawki powiększono o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowany w ustawie budżetowej na rok 2010, w wysokości 101,0% i zaokrąglono w górę do pełnych groszy, otrzymując stawki na rok 2011. Należy podkreślić, że realny wzrost niektórych stawek może przewyższać określoną przyjętymi wskaźnikami inflację, a wynika to z przyjętej metodyki zaokrąglania stawek opłaty eksploatacyjnej i ich granic.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia powinno nastąpić 1 stycznia 2011 r., w związku z kwartalnym ustalaniem opłaty eksploatacyjnej, co pociąga za sobą konieczność wniesienia przez przedsiębiorstwa opłaty według zmienionej wysokości stawek od pierwszego dnia kwartału. ■

Anna Wojniak-Bieńko

 Temat numeru

Jak sfinansować zakup kolektora słonecznego?

Od kilku miesięcy można obserwować rosnące zainteresowanie kolektorami słonecznymi. Wzrost kosztów energii z jednej strony i możliwość pozyskania dofinansowania z drugiej sprawiają, że zainteresowanych instalacją kolektora jest z dnia na dzień więcej. Niestety szybkiemu wzrostowi zainteresowania nie towarzyszy również szybki wzrost poziomu wiedzy z tego zakresu wśród potencjalnych inwestorów.

Na stronach internetowych można znaleźć coraz więcej informacji na temat rozwoju energii odnawialnej w Polsce. Wynika to z jednej strony z ogólnego zainteresowania sektorem energetycznym, a z drugiej z dostępu do nowych sposobów finansowania. Na rosnące zainteresowanie w dziedzinie energii składa się wiele czynników zarówno natury globalnej, takich jak bezpieczeństwo energetyczne, jak i lokalnej, w skali mikro – każdy z nas we własnej kieszeni odczuwa wzrost kosztów energii w domowych budżetach.

Jednocześnie zainteresowanie tematem zwiększają dodatkowe bodźce – możliwość skorzystania z publicznych środków finansowych, które mają obniżyć koszty realizowanych projektów i skłonić do ich realizacji. Na realizację zadań w sektorze energii dostępne są różne środki, zarówno krajowe, jak i europejskie. Jedną z nowości obecnego okresu programowania środków Unii Europejskiej jest właśnie możliwość uzyskania wsparcia na projekty energetyczne.

Wsparcie na projekty energetyczne

Przed 2007 rokiem takich środków praktycznie nie było. Unia przyjmowała bowiem, że energetyka powinna

rozвивać się bez wsparcia środkami publicznymi, wykorzystując w maksymalnym stopniu mechanizmy rynkowe. Rosnąca na świecie konkurencja energetyczna i troska o bezpieczeństwo europejskiego rynku zmieniła to nastawienie.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że działalność związana z energią wpływa w istotny sposób na stan środowiska naturalnego. Oczywiście różne rodzaje energii pogarszają stan środowiska w różnym stopniu. Przyjmuje się, że wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, ujmując sprawę ogólnie, w największym stopniu uwzględnia uwarunkowania środowiskowe. Dlatego w kształtowaniu europejskiej polityki energetycznej wspieranie odnawialnych źródeł energii ogrywa znaczącą rolę. Z tego względu środki finansowe na ten cel zostały uwzględnione w różnych programach współfinansowanych ze źródeł europejskich.

W ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, finansowanych z poszczególnych funduszy UE (EFRR, EFS, FS, EFRROW, EFR) występują wspólne obszary interwencji, obejmujące m.in. infrastrukturę energetyczną.

Prawo wspólnotowe zakazuje wielokrotnego finansowania tego samego typu operacji (typów projektów) z różnych funduszy UE. Na państwach członkowskich ciąży obowiązek zastosowania, na poziomie krajowym, takich rozwiązań, które wyraźnie określą zakres interwencji poszczególnych funduszy. Tzw. linia demarkacyjna to zestaw kryteriów wskazujących dla określonych typów projektów miejsce (program operacyjny) ich realizacji, w celu uniemożliwienia wielokrotnego finanso-

wania ze środków różnych funduszy UE. Dokument stanowi tabelaryczne zestawienie zidentyfikowanych na etapie programowania wspólnych obszarów interwencji funduszy UE. Poprzez zawarte w nim kryteria demarkacyjne rozdziela interwencje między programami operacyjnymi. Kryteria odnoszą się do zasięgu terytorialnego/charakteru projektów, wartości (kosztów kwalifikowanych) projektów, rodzaju beneficjenta.

Zestawienie informacji dotyczących energetyki odnawialnej

Poniżej zestawiono powyższe informacje dotyczące energetyki odnawialnej zgodnie z dokumentem „Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej z dnia 8 października 2010 r.” w odniesieniu do Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

RPO – projekty dotyczące odnawialnych źródeł energii:

- budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii odnawialnej,
- inwestycje wykorzystujące nowoczesne technologie oraz know-how w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Maksymalna wartość projektu – 20 mln PLN.

Demarkacja z PROW w zakresie odnawialnych źródeł energii (dotyczy tylko beneficjentów objętych PROW, czyli gmin lub jednostek organizacyjnych, dla której organizatorem jest j.s.t.):

- na obszarach objętych interwencją PROW:
  - projekty o wartości (kwocie) dofinansowania powyżej 3 mln PLN,
  - projekty o wartości (kwocie) dofinansowania poniżej 3 mln PLN – tylko w przypadku, gdy gmina nie może już korzystać ze wsparcia z PROW (np. gdy z PROW otrzymała wsparcie na 2,5 mln PLN, a kolejny projekt ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę, możliwą do wykorzystania w PROW);
- na obszarach nieobjętych PROW: bez wartości minimalnej.

POliŚ – wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych: projekty dotyczące budowy lub zwiększenia mocy jednostek wytwarzania energii elektrycznej, wykorzystujących energię wiatru, wody w małych elektrowniach wodnych do 10 MW, biogazu i biomasy, ciepła przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej. W tym wsparcie będzie obejmować przyłącza jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do najbliższej istniejącej sieci.

Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN.

PROW – Działanie: Podstawowe usługi dla ludności i gospodarki wiejskiej – Wytwarzanie lub dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych.

Lokalizacja: pomoc może być przyznana na projekty realizowane w:

- miejscowościach należących do gminy wiejskiej albo
- miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo
- miejscowościach gminy wiejskiej o liczbie mieszkańców mniej niż 5 tys.

Projekty mogą obejmować jedną lub więcej miejscowości.

Kryterium finansowe – maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej gminie, w okresie realizacji programu, w zakresie wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych nie może przekroczyć 3 mln PLN.

Beneficjent – gmina lub jednostka organizacyjna, dla której organizatorem jest j.s.t. wykonująca zadania określone w zakresie pomocy.

Konkursy w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych

Konkursy w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych są ogłaszane w poszczególnych województwach w różnych okresach. Są takie województwa, jak lubelskie, gdzie konkurs dotyczący odnawialnej energii był ogłoszony w roku ubiegłym.

Dziś umowy o dofinansowanie projektów budowy kolektorów słonecznych są już podpisane i rozstrzygane są przetargi na realizację. Natomiast w innych województwach jest jeszcze możliwość złożenia wniosków.

Lista beneficjentów

W ostatnich dniach ogłoszony został konkurs na Mazowszu. Wnioski można składać do 29 grudnia br. Lista beneficjentów jest bardzo długa: jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, posiadające osobowość prawną; podmioty wykonujące usługi publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd; podmioty wybrane w drodze Ustawy – Prawo zamówień publicznych, wykonujące usługi publiczne na podstawie obowiązującej umowy, zawartej z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z danej dziedziny; Państwowe Gospodarstwo Leśne

Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; przedsiębiorstwa; przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi; zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia – zakontraktowane z NFZ; parki narodowe i krajobrazowe; jednostki naukowe; instytucje kultury; szkoły wyższe; organy administracji rządowej; osoby prawne i fizyczne, będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe; jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (niewymienione wyżej); kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; organizacje pozarządowe.

W ramach priorytetu IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, Działanie 9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych POliŚ ogłoszone były dotychczas dwa konkursy. Pierwszy trwał od 16 marca 2009 r. do 14 kwietnia 2009 r., drugi od 17 maja 2010 r. 31 maja 2010 r.

Zgodnie z aktualnym harmonogramem konkursów POliŚ obecnie nie planuje się w ramach działania 9.4 ogłaszania konkursów, ze względu na wyczerpanie alokacji dla działania. Dla obu konkursów zostały ogłoszone listy rankingowe. Listy są zdominowane przez projekty z zakresu energetyki wiatrowej. Można znaleźć na nich też projekty, w ramach których beneficjenci planują wykorzystanie biomasy do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Kilka projektów z zakresu energii słonecznej można znaleźć jedynie na liście rezerwowej w drugim konkursie. Gmina Puchaczów zgłosiła projekt „Energia słoneczna elementem ekologicznego wykorzystania naturalnych uwarunkowań gmin

Cyców, Kraśniczyn, Leśniowice, Sosnowica, Wierzbica, Wojsławice, Żmudź, Puchaczów, a Gmina Tyszowce projekt „Energia słoneczna w Gminach Tyszowce, miejskiej Hrubieszów, Jarczów, Łaszczów, Ułhówek i Werbkowice”. Jednak projekty są na odległych miejscach listy, co świadczy o tym, że trudno jest energetyce słonecznej dotychczas konkurować z innymi projektami, w których planuje się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Projekty związane z instalacją kolektorów słonecznych na prywatnych domach, aby konkurować o dofinansowanie w ramach ogłaszanych konkursów w POIiŚ i RPO muszą być grupowane i realizowane przez

samorządy lub nawet w partnerstwach kilku samorządów. Przygotowanie takich projektów wymaga dużego nakładu pracy i wypracowania zasad współpracy, w obszarze, którym dotychczas brak wcześniejszych doświadczeń. Nawet angażując się w takie działania trudno jest konkurować efektem energetycznym z innymi źródłami energii odnawialnej w ramach programów krajowych czy regionalnych.

Nie oznacza to, że całkowicie brak środków na instalację kolektorów słonecznych. Wystarczy wspomnieć, że od kilku miesięcy działa program dopłat do kredytów uruchomiony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wkrótce prawdopodobnie ponownie będzie też możliwość dofinansowania takich projektów z budżetów gmin i powrót do programów, jakie realizowało w kraju wiele gmin. Należy przy tym pamiętać, że instalacja kolektorów ma przede wszystkim znaczenie lokalne. Tylko w niewielkim stopniu wpływa na zaspokojenie potrzeb energetycznych – w większości przypadków pokrywa część zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową. Jednak zainstalowanie kolektorów może wpływać na znaczące ograniczenie niskiej emisji (poza sezonem grzewczym), która często jest bardzo uciążliwa. ■

Krzysztof Choromański

Finanse

Kto pierwszy po dodatkowe środki europejskie?

Wkrótce rozstrzygać się będzie kwestia przydziału dodatkowych środków dla regionów. Możliwość skorzystania z tych środków zależy od tego, czy dotychczas tempo realizacji założonych działań było wystarczające. Od tego, jak udawało się wydatkować środki europejskie, zależy też, ile dodatkowych środków pozyskają poszczególne regiony. Od tego zależy również, czy w przyszłym roku mogą się pojawić nowe fundusze na ochronę środowiska w programach regionalnych.

26 października 2010 r. w Warszawie odbyło się spotkanie roczne Komisji Europejskiej z przedstawicielami Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi (RPO). Uczestnicy spotkania zapoznali się z najnowszymi danymi na temat poziomu wdrażania RPO. Według stanu na 17 października 2010 r. zakontraktowano niemal 58% alokacji. Beneficjenci otrzymali środki w wysokości 20,4% dostępnych funduszy, a 10 regionów zawnioskowało do Komisji Euro-

pejskiej o refundację wydatków przekraczającą już 20%. Oznacza to spełnienie warunku dopuszczającego do podziału środków z krajowej rezerwy wykonania.

Krajowa rezerwa wykonania w ramach dostępnych środków na Cel Konwergencja

W oparciu o przepis art. 50 ust. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 Polska zdecydowała się na utworzenie krajowej rezerwy wykonania w ramach dostępnych środków na Cel Konwergencja. Wydzielona została kwota wynosząca 3% całkowitej alokacji na ten Cel w wysokości 1 331 304 099 euro, z czego na programy regionalne wyodrębniono 512 029 305 euro (38,5%).

Środki te zostaną podzielone na województwa, które spełnią kryterium dopuszczające – w konkursie o dodatkowe środki krajowej rezerwy wykonania będą mogły uczestniczyć wyłącznie programy, w ramach

których poziom certyfikacji wydatków do KE w stosunku do dostępnej alokacji przekroczy próg 20%. Dodatkowe środki otrzymają wszystkie województwa, które spełnią kryterium dopuszczające. Według danych z 30 września poziom ten osiągnęło już 10 regionów.

WAŻNE!

Dziesięć regionów, które już zagwarantowały sobie dostęp do dodatkowych środków, to (w nawiasie podany został poziom certyfikacji wydatków do KE w stosunku do dostępnej alokacji): opolskie (31,3%), lubuskie (30,9%), pomorskie (26,6%), wielkopolskie (26,1%), świętokrzyskie (25,2%), podlaskie (23,7%), kujawsko-pomorskie (21,1%), małopolskie (21%), podkarpackie (20,9%), zachodniopomorskie (20%).

Jak widać, dwa województwa, opolskie i lubuskie, zostały w tyle pozostałe, przekraczając już nie tylko 20%, ale nawet 30%.

Województwa, w których 20% poziom dotychczas nie został prze-

kroczone, to (podobnie jak powyżej w nawiasie podany został poziom certyfikacji wydatków do KE w stosunku do dostępnej alokacji): lubelskie (11,4%), mazowieckie (12,4%), warmińsko-mazurskie (15,2%), śląskie (16%), łódzkie (18,2%), dolnośląskie (19,9%).

Podczas spotkania wiceminister Krzysztof Hetman powiedział, że wciąż liczy na to, że wszystkim województwom uda się przekroczyć próg 20%.

Jednak w przypadku niektórych województw może to być bardzo trudne. Dotyczy to w szczególności województw: lubelskiego i mazowieckiego. Województwo dolnośląskie nie będzie miało z tym najmniejszego problemu, podobnie jak łódzkie.

Podział środków

Województwa, które spełnią kryterium dopuszczające, otrzymają środki zgodnie z rankingiem, który będzie się opierał na dwóch kryteriach – wydatkowania i kontraktacji. Podział środków zostanie dokonany w I kwartale 2011 r. na podstawie danych według stanu na 31 grudnia 2010 r. Wskaźniki, które wykorzystane zostaną przy podziale, nie są identyczne z kryterium dostępu, ale można powiedzieć, że w dużym uproszczeniu to kryterium wskazuje również te województwa, które dostaną najwięcej dodatkowych środków.

Na spotkaniu została również podana informacja na temat podziału środków dostosowania technicznego na programy operacyjne. Podział środków, zgodnie z propozycją Ministra Rozwoju Regionalnego, został dokonany przy zastosowaniu proporcji przyjętych dla Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia: krajowe programy operacyjne – 432 392 153 euro; regionalne programy operacyjne – 150 000 000 euro.

Dodatkowo, ze względu na wystąpienie sytuacji kryzysowej, wydzielono pulę środków na wsparcie usuwania skutków powodzi: 50 000 000 euro.

Obecnie wszystkie regiony przygotowują się do zmiany zapisów programów, w związku z koniecznością zagospodarowania dodatkowych funduszy z krajowej rezerwy wykonania oraz dostosowania technicznego, jak również możliwymi przesunięciami środków w ramach poszczególnych RPO.

Warto zatem na bieżąco śledzić informacje na stronach internetowych poszczególnych regionalnych programów. W przyszłym roku nie ma zbyt wielu okazji do aplikowania o środki w zakresie ochrony środowiska. Być może po pozyskaniu dodatkowych funduszy i w ramach przesunięć uda się wygospodarować dodatkowe środki na dofinansowanie projektów ekologicznych i być może zostaną ogłoszone nowe konkursy.

Wdrażanie RPO w poszczególnych obszarach wsparcia

Podczas spotkania zostały również podane informacje na temat stanu wdrażania RPO w poszczególnych obszarach wsparcia na 17 października 2010 r. Wśród obszarów wsparcia ochrona środowiska zajmuje czwartą pozycję.

Łączna indykatywna alokacja (środki Unii Europejskiej) w programach regionalnych to 16 555 614 188 euro. W obszarze OCHRONA ŚRODOWISKA I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM indykatywna alokacja wynosi 1 748 843 013 euro. Udział indykatywnej alokacji w obszarze OCHRONA ŚRODOWISKA I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM w alokacji ogółem wynosi bowiem 10,6%. Ochronę środowiska wyprzedzają następujące obszary: TRANSPORT (ponad 26%), BADANIA I ROZWÓJ TECHNOLOGICZNY,

INNOWACJE, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ (ponad 24%), INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ (ponad 11%).

Wartość dofinansowania UE w zawartych umowach w stosunku do indykatywnej alokacji dla wszystkich obszarów RPO wynosi 57,9% podczas, gdy dla obszaru OCHRONA ŚRODOWISKA I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM 58,3%, czyli wskaźnik dla ochrony środowiska jest nieco lepszy od średniej. Jednak wartość dofinansowania UE w poniesionych wydatkach w stosunku do indykatywnej alokacji wynosi jedynie 14,1%, podczas gdy wskaźnik ogółem dla wszystkich RPO wynosi 20,4%.

Zgodnie z podanymi na spotkaniu informacjami prawie 8% zakontraktowanych funduszy zostało przeznaczonych na inicjatywy JESSICA i JEREMIE. Celem inicjatywy JESSICA – wspólnego przedsięwzięcia Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Banku Rozwoju Rady Europy jest wspieranie inwestycji służących zapewnieniu zrównoważonego rozwoju w miastach.

Inicjatywa JESSICA

Inicjatywa JESSICA przewiduje stworzenie specjalnych funduszy rozwoju miast lub funduszy powierniczych, zasilonych środkami strukturalnymi, których zadaniem będzie wspieranie, przy pomocy instrumentów finansowych, projektów realizowanych w ramach zintegrowanych planów rozwoju miejskiego.

WAŻNE!

Inicjatywa JESSICA odpowiada na potrzeby rozwojowe obszarów miejskich, mających znaczenie kluczowe dla pobudzenia wzrostu w skali lokalnej, regionalnej oraz krajowej.

Beneficjenci, dzięki tej inicjatywie, będą mieli dostęp do dogodnych

instrumentów finansowych, takich jak korzystne kredyty, środki kapitałowe lub gwarancje często konieczne do realizacji projektów, ale nie będą mieli możliwości pozyskania dotacji.

Inicjatywa JEREMIE

Inicjatywa JEREMIE ma na celu poprawę wykorzystania oraz zwiększenie efektywności środków przeznaczonych na wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w ramach funduszy strukturalnych. Pozwala ona na skorzystanie z wiedzy i doświadczenia Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego przy opracowaniu programów operacyjnych w zakresie wsparcia MSP za pomocą odnawialnych instrumentów inżynierii finansowej, a następnie wdrażanie uzgodnionych instrumentów w ramach inicjatywy.

✓ **WAŻNE!**

JEREMIE to zatem wsparcie dla instrumentów finansowych, np. funduszy kapitałowych, na rzecz poprawy dostępu do funduszy wsparcia rozwoju małych średnich firm, a także mikroprzedsiębiorstw w regionach.

W Polsce o realizacji inicjatywy JEREMIE decydują samodzielnie władze wojewódzkie, nie jest to póki co program realizowany w skali całego kraju. Według stanu obecnego mogą z niej korzystać przedsiębiorcy z województw: dolnośląskiego, łódz-

kiego, pomorskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

Dotychczas tylko te regiony zdecydowały się na wdrożenie programu. W poszczególnych województwach zostały ogłoszone konkursy na wybór tzw. menedżera funduszu. We wszystkich województwach konkursy wygrał Bank Gospodarstwa Krajowego. Zadaniem tej instytucji jest zarządzanie zgromadzonymi środkami na funduszu JEREMIE. W dalszej kolejności to ten bank będzie wybierał instytucje pośredniczące, które z kolei będą udzielać bezpośredniego wsparcia przedsiębiorcom z sektora MSP. Mogą to być banki komercyjne, fundusze poręczeniowe, instytucje typu seed capital i venture capital oraz anioły biznesu. Dostaną one do dyspozycji część środków, które przeznaczą na preferencyjne pożyczki, udzielanie poręczeń i gwarancji lub angażowanie się kapitałowe w ciekawe projekty.

Innymi słowy o takie wsparcie nie można ubiegać się bezpośrednio w urzędach marszałkowskich (choć środki na to pochodzą z tzw. regionalnych programów operacyjnych) ani w Banku Gospodarstwa Krajowego, chociaż w tych instytucjach na pewno uda się pozyskać szczegółowe informacje na ten temat. W szczególności to BGK jeszcze w tym roku planuje przeprowadzić kampanie promocyjno-informacyjne.

Równoległe rozpoczęcie zapewne współpracę z instytucjami pośredniczącymi. Tym samym realnego wsparcia dla firm w pięciu wymienionych regionach należy się spodziewać w pierwszym kwartale przyszłego roku (w każdym województwie dokładne terminy uruchomienia wsparcia mogą być inne).

Zgodnie z wypowiedzią wiceministra rozwoju regionalnego, Krzysztofa Hetmana, postępy w realizacji inicjatyw JESSICA i JEREMIE cieszą, ponieważ pieniądze unijne w formie pożyczek i poręczeń będą pracowały w województwach jeszcze przez długie lata.

Wiceminister rozwoju regionalnego, Krzysztof Hetman, poinformował również, że priorytetem dla resortu są te obszary wsparcia, w których kontraktacja przebiega wolniej. W tym kontekście wymienił między innymi projekty z zakresu społeczeństwa informacyjnego i energetyki, jako skomplikowane i wymagające więcej czasu na przygotowanie.

Na spotkaniu obecny był również przedstawiciel Komisji Europejskiej, Pascal Boijmans. W swoim wystąpieniu poinformował, że Komisja dobrze ocenia postępy we wdrażaniu programów regionalnych, a w najbliższym czasie prowadzona będzie jakościowa analiza efektów RPO. ■

Krzysztof Choromański

Finanse

Nabór wniosków w 2011 roku w ramach instrumentu finansowego LIFE+

Komisja Europejska poinformowała już o planach związanych z przyszłorocznym naborem LIFE+.

LIFE+ jest jedynym instrumentem finansowym Unii Europejskiej, koncentrującym się wyłącznie na współfinansowaniu projektów w dzie-

dzinie ochrony środowiska. Finansowanie z LIFE+ mogą otrzymywać jednostki, podmioty i instytucje publiczne lub prywatne zarejestrowane na terenie Wspólnoty Europejskiej.

Beneficjenci mogą tworzyć partnerstwa w celu realizacji poszczegól-

nych projektów.

Informacje o naborze wniosków mają zostać opublikowane już w lutym. Termin złożenia wniosków ma przypaść na koniec maja. ■

Redakcja

Finanse

OZE – III nabór wniosków

Od 6 grudnia rusza w trybie konkursowym III nabór wniosków o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć w ramach Programu Priorytetowego „Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji – Część 1”.

W III konkursie kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie przedsięwzięć wynosi 1260 mln zł. Dofinansowanie w formie oprocentowanych pożyczek poprzedzone będzie wydaniem promesy pożyczki.

Rodzaje przedsięwzięć

Dofinansowanie przyznaje się na przedsięwzięcia zakwalifikowane do jednej z poniższych klas:

- klasa A:
  - Wytwarzania energii cieplnej przy użyciu biomasy (źródła rozproszone o mocy nie wyższej niż 20 MWt).
  - Wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu przy użyciu biomasy (źródła rozproszone o mocy nie wyższej niż 3 MWe).
  - Wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła z wykorzystaniem biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu szczątek roślinnych i zwierzęcych.
  - Budowa, rozbudowa lub prze-

budowa instalacji wytwarzania biogazu rolniczego w celu wprowadzenia go do sieci gazowej dystrybucyjnej i bezpośredniej.

- klasa B:
  - Elektrownie wiatrowe o mocy nie wyższej niż 10 MWe (moc musi być potwierdzona zapisami w pozwoleniu na budowę, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (charakterystyka przedsięwzięcia), promesie koncesji oraz w warunkach przyłączenia).
- klasa C:
  - Pozyskiwanie energii z wód geotermalnych.
  - Elektrownie wodne o mocy nie wyższej niż 5 MWe.
- klasa D:
  - Wysokosprawna kogeneracja bez użycia biomasy.

Dofinansowanie nie będzie udzielane na przedsięwzięcia, które uzyskały dofinansowanie ze środków NFOŚiGW w ramach innych programów.

Minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia wynosi 10 mln zł.

Zasady ubiegania się o dofinansowanie

Beneficjentami są podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć

z zakresu odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji. Podmiot dominujący oraz spółki handlowe od niego zależne, mogą złożyć w jednym konkursie tylko jeden wniosek o dofinansowanie.

Podmiotem dominującym jest osoba fizyczna, osoba prawna (z wyłączeniem Skarbu Państwa), jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną:

- który w spółce kapitałowej (spółce zależnej) posiada udziały lub akcje przekraczające 50% lub jest współnikiem w spółce osobowej (spółce zależnej),
- którego członkowie zarządu lub innego równorzędnego organu stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej spółki handlowej (spółki zależnej).

Spółką zależną jest spółka handlowa, co do której zachodzą relacje względem podmiotu dominującego.

Termin i miejsce składania wniosków

Wnioski można składać od 6 grudnia 2010 roku do 7 stycznia 2011 roku. Dokumenty należy złożyć bezpośrednio w kancelarii NFOŚiGW albo przesłać pocztą lub kurierem z dopiskiem „III Konkurs OZE”. ■

Redakcja

Finanse

GIS – zapowiedź kolejnego konkursu

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przygotowuje kolejny konkurs w ramach programu priorytetowego System zielonych inwestycji Część 1 – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej.

Dofinansowanie w III konkursie ma być udzielane w formie dotacji do 30% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. W celu uzyskania dodatkowych środków w formie pożyczki niezbędne będzie złożenie odrębnego wniosku do NFOŚiGW.

Przewidywany minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia, dla którego będzie możliwe udzielenie dofinansowania, to **2 mln zł**.

Rozpatrywane jest stworzenie mechanizmu, dzięki któremu wnio-

kodawcy aplikujący w II konkursie w ramach ww. programu, będą mieli możliwość przeniesienia wniosku

do III naboru, o ile przyczyną niezyskania dofinansowania w II naborze będzie wyczerpanie alokacji.

Przewidywany termin naboru wniosków o dofinansowanie to **przełom 2010 i 2011 r.** ■

Redakcja

Pytania i odpowiedzi

Na jakie inwestycje może być udzielana pomoc publiczna związana z redukcją emisji ze źródeł spalania paliw?

Zagadnienie to omawia rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi redukcji emisji ze źródeł spalania paliw (Dz.U.07.209.1517). Pomoc może być przeznaczona w szczególności na dostosowanie do wymogów ochrony środowiska źródeł spalania o łącznej mocy cieplnej od 50 MW na następujące rodzaje inwestycji:

- 1) przebudowa lub rozbudowa źródeł spalania paliw i systemów ciepłowniczych,
- 2) przebudowa urządzeń lub wyposażenie źródeł spalania paliw w urządzenia lub instalacje służące do redukcji emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych,
- 3) konwersja źródeł spalania paliw na rozwiązania przyjazne środowisku,
- 4) inwestycje w produkcję skojarzoną energii elektrycznej i ciepła.

Pomoc może być udzielana w formie:

- 1) dotacji,
- 2) pożyczek preferencyjnych,
- 3) preferencyjnych kredytów bankowych,
- 4) dopłat do oprocentowania preferencyjnych pożyczek lub pre-

ferencyjnych kredytów bankowych,

- 5) częściowych umorzeń pożyczek preferencyjnych lub preferencyjnych kredytów bankowych. ■

Redakcja

Wykaz zmian w prawie

Zmiany w prawie

Data ogłoszenia:

29 października 2010 r.

Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, na rok 2011 (Mon. Pol. Nr 78, poz. 965).

26 października 2010 r.

Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2010 r. w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz stawek kar za zniszczenie zieleni na rok 2011 (Mon. Pol. Nr 76, poz. 954).

22 października 2010 r.

Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2011 (Mon. Pol. Nr 74, poz. 945).

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., al. Krakowska 271, 02-133 Warszawa

tel.: (+48 22) 559 36 00, 559 36 66, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Podgórska, podgorska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 75 zł + 22% VAT, roczna 267 zł (11% taniej) + 22% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-0000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2010 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.